

Arī tagad veco ēku pirmajos stāvos iekārtoti veikaliņi un kafējnīcas. Laukuma vēsturisko seju veido arī Dobeles evaņģēliski luteriskā baznīca, kurai līdzās baznīcas dārzs ar piemiņas zīmi ievērojamajam latviešu valodas un etnogrāfijas pētniekam, mācītājam Augustam Bīlenšteinam (1826 – 1907). r un namam. Tepat līdzās pēc arhitekta Paula Kundziņa projekta 1939. gadā uzceltais Latviešu biedrības nams, kur tagad mājvieta Dobeles kultūras nama, Dobeles Amatu māja, Dobeles katoļu baznīca un tirgus.

Milzu aka pašlaik ir visvairāk fotografētais objekts Dobelē. Tirgus laukumu vajag apciemot arī naktī, kad starmešu mainīgās krāsās izgaismotā aka, mazās strūklakas un baznīca rada emocionāli spēcīgu, romantisku noskaņu.

Dobeles novada tūrisma informācijas centrs

Baznīcas iela 6, Dobele
Tāl. 63723074, 26136682
E-pasts: turisms@dobele.lv
www.dobele.lv
GPS 56.62322, 23.28266

Sagatavoja: Dobeles novada TIC
Izdevējs: Dobeles novada pašvaldība

Dobeles centrs - Vēsturiskais Tirgus laukums

Vēsturiskais Tirgus laukums ir mūsdienu pilsētas centrs, kur tiek rīkoti sabiedriski pasākumi – pilsētas svētki, koncerti, tirdziņi, sporta aktīvi-tātes. Gadsimtiem ilgi tas iezīmējis Dobeles galveno vietu, kur ļaudis no tuvākas un tālākas apkaimes sabrauc, satiekas, pērk, pārdod un lustējas.

Tā kā Dobele ir atradusies svarīgu ceļu krustpunktā, dobelnieki uz tirgošanās bijuši naski. Jau 15. gs. rakstos Dobeles miests tiek minēts kā tirgotāju un amatnieku apmetne, kur ir sava draudze un kur notiek gadatirgi. Valsts nozīmes pilsētbūvniecības piemineklis – Tirgus laukums – ir veidojies 1495. gadā vienlaikus ar baznīcas celtniecību. Reizē ar laukumu izveidojās arī no tā izejošās ieliņas. Tirgus dienas kluso, mierīgo pilsētiņu, kur ļaudis dzīvojuši kā Dieva ausī, pārvērta par ļaužu jūru. Tirdzinieki ar lopiem, putniem, labību, liniem un citām precēm uz Dobeli braukuši pat no Vidzemes un Lietuvas.

19. gs. beigās turīgākie namsaimnieki veco koka namiņu vietā sāka būvēt divstāvu ķieģeļu ēkas ar slēgtiem pagalmiem. Namos ierīkoja viesnīcas, tirgotavas un restorānus. Tomēr, kā savās atmiņās rakstīja mācītājs Augusts Bīlenšteins, slapjos pavasaros un rudenos tirgus laukums bijis pārklāts neizbraucamiem dubļiem, un tirgus sievietēm, kurām vajadzēja iepirkt pārtiku, nācies apauties ūdenszābakos.

20. gs. 30. gados laukums jau bija kļuvis par šauru, tāpēc to paplašināja uz blakus esošās baznīcas zemes rēķina. Tika pārveidots baznīcas valnis, laukums nolīdzināts un nobruģēts ar apaļajiem bruģakmeņiem. Rakstnieks Valdis (Voldemārs Zālītis) savulaik rakstījis: „Šodien Dobelē tirgus diena un tāpēc no paša agrīna rīta pilsētiņā iet dzīvāk. Lēnītiņām pa vienu otru ielu velkas smagi piekrautie laucinieku rati, nelīdzena bruģī daudzdamies un gāzelēdamies bezatsperu riteņiem, un apstājas nelielā laukumā, tieši viesnīcas priekšā.”

Padomju varas laikā laukums tika nodēvēts par Padomju laukumu un vairākkārt pārbūvēts. 60. gados laukuma vietā izveidoja asfaltētu ielu un skvēru. 1961. gadā te tika atklāts Ļeņina piemineklis. Laukums bija vieta, kur tika rīkotas darbaļaužu demonstrācijas, mītiņi un karaspēka parādes.

Atkārtoti laukumu pārbūvēja 1987. gadā, kad, atzīmējot Oktobra revolūcijas 70. gadskārtu, šeit izveidoja pompozu piemiņas ansambli novadniekiem – revolucionāriem. Vienlaikus tika likvidēta iela un no jauna izbūvēti gājēju celiņi.

1991. gadā laukums atguva savu vēsturisko nosaukumu – Tirgus laukums, taču par veco tirgošanās vietu maz kas atgādināja. Dobelnieki to mēdza dēvēt par "skābbarības bedri".

2011. gadā laukums sagaidīja kārtējo rekonstrukciju. Labiekārtojot pilsētas vēsturisko centru, tika izstrādāts projekts laukuma atjaunošanai, kas gan nav pilnīgi autentisks, taču konceptuāli atbilstošs pagājušā gadsimta 30. gadiem. Tas atgriezta tirgus laukumam tā sākotnējo izskatu un pielietojumu.

Plašais laukums ir bruģēts ar skaldītajiem un apaļajiem laukakmeņiem, vēsturiskajā ūdens ņemšanas vietā izbūvēta strūklaka milzu akas veidā, kas ir lielākā aka Latvijā. Tās augstums – 4,7 metri. Dižais spainis piepildās apmēram 5 minūšu laikā, iekšā ir ap 15 l ūdens. Tas darbojas, ievērojot fizikas likumu par atsvariem. Kad izjaukts līdzsvars, spainis apgāžas un ūdens ar iespaidīgu šalti izlīst.

Laukums papildināts ar mūsdienīgiem arhitektūras elementiem. Visā laukuma garumā izvietotas 8 dekoratīvas, vasaras sezonā diennakts tumšajā laikā izgaismotas strūklakas, soli. Laukums apgaismots ar dekoratīvām laternām, bet zemie apgaismes stabiņi atgādina par zirgu piesiešanas stabiem.

